

ذره بین

«مقابله با نفوذ سرویس های اطلاعاتی»

در مسیر قانون شدن

اخذ بورسیه تحصیلی تنها با مجوز

وزارت اطلاعات

طرح مقابله با نفوذ سرویس های اطلاعاتی و دولت ها یا نهادهای بیگانه در کشور در جلسه ۲۵ تیرماه مجلس اعلام وصول شد. این طرح که در ۱۹ ماده تهیه شده و به امضای ۸۷ نفر از نمایندگان مجلس دوازدهم رسیده است، نه فقط هرگونه همکاری دستگاه های اطلاعاتی بیگانه را جرم تلقی می کند، بلکه حتی بورسیه از دولت ها و دانشگاه هایی که مورد تایید وزارت اطلاعات نباشند را هم ممنوع می کند. همچنین برخی فعالیت های رسانه ای مثل ارسال فیلم و عکس را مستوجب شش ماه تا دو سال حبس می داند. این طرح اگر تبدیل به قانون شود تحلیل گران و کارشناسان برای مصاحبه با رسانه ها موظف هستند که از وزارت اطلاعات مجوز دریافت کنند. در طرح «مقابله با نفوذ سرویس های اطلاعاتی» برای فعالیت و همکاری با سرویس های بیگانه، علاوه بر مجازات حبس درجه یک تا شش (از شش ماه تا ۳ سال)، جریمه های نقدی، مصادره اموال و ممنوعیت از فعالیت در نظر گرفته شده است. براساس مجازات های تعزیری حبس های درجه یک تا شش به این شرح است: حبس درجه یک: حبس بالای ۲۵ سال؛ حبس در دو؛ بین ۱۵ تا ۲۵ سال؛ حبس درجه سه: حبس از ۱۰ تا ۱۵ سال؛ حبس درجه چهار: حبس از ۵ تا ۱۰ سال؛ حبس درجه پنج: حبس از ۲ تا ۵ سال؛ و حبس درجه شش: حبس از شش ماه تا ۲ سال است.

نقض تمامیت ارضی

ضابطان قضائی در این طرح، وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه هستند که اسناد مربوط به هدایت گروه های مورد اشاره را به مقام قضائی ارائه می دهند. دریافت هرگونه وجه به صورت مستقیم یا غیرمستقیم از سرویس ها یا گروه های ذکرشده، در انتخابت عمومی، انصاف یا گروه های حرفه ای، منجر به حبس درجه ۵، ضبط اموال و پرداخت جریمه نقدی معادل دو برابر ارزش آن اموال خواهد شد. علاوه بر گروه ها و سازمان های یادشده، ارائه اطلاعات به نهادهای غیرایرانی یا تأتبع خارجی بدون مجوز وزارت اطلاعات ممنوع است و مجازات آن شامل پنج سال حبس و محرومیت دائمی از شغلی است که فرد از طریق آن به اطلاعات دسترسی پیدا کرده است. ماده چهارم این طرح می گوید که تشکل ها، از احزاب تا سازمان های مردم نهاد (سمن ها)، مجاز به دریافت هیچ گونه ای داشته، ارائه اطلاعات به نهادهای غیرایرانی یا تأتبع خارجی بدون مجوز وزارت اطلاعات نیستند، مگر اینکه کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت امور خارجه، وزارت اطلاعات و رئیس سازمان اطلاعات کشور مجوز آن را صادر کنند. در صورت تخلف، تشکل متحمل خواهد شد و اعضای هیات مدیره یا هیات امنا علاوه بر محکومیت به حبس درجه ۶، به مدت ۱۵ تا ۱۵ سال از هرگونه فعالیت فرهنگی و اجتماعی محروم می شوند. ماده پنجم این طرح نیز همکاری علمی با سرویس های اطلاعاتی خارجی را ممنوع می داند. وزارت اطلاعات موظف است هر سال فهرستی از دولت ها، دانشگاه ها و مؤسسات غیرایرانی مجاز برای دریافت بورسیه، کمک هزینه، انعقاد تفاهم نامه و برگزاری رویداد علمی منتشر کند. همکاری با هر مؤسسه ای که در این فهرست نباشد، ممنوع است و مرتکب به حبس درجه شش محکوم خواهد شد.

مصاحبه با رسانه های خارجی

ماده ششم این طرح به موضوع ارتباط و مصاحبه با رسانه های خارجی پرداخته و بر اساس آن، هرگونه مصاحبه با رسانه هایی که توسط آمریکا و اسرائیل تأمین مالی می شوند، منجر به شش سال حبس خواهد شد. این ماده، وظیفه تهیه فهرست این رسانه ها را به دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی واگذار کرده و این دبیرخانه موظف است سالانه این فهرست را به روزرسانی کند. برای مصاحبه با سایر رسانه های خارجی نیز،تایید وزارت اطلاعات از طریق اسامفای آن که برای این منظور طراحی خواهد شد، الزامی است. ماده هفتم این طرح، برای ارسال هرگونه اطلاعات مثل فیلم و عکس به رسانه های غیرایرانی یا افرادی که در خارج از ایران فعالیت رسانه ای دارند حبس درجه شش در نظر گرفته است. اگر این کار در زمان بحران و اغتشاش انجام شود نیز حبس درجه پنج به دنبال خواهد داشت مشروط بر آنکه مشمول مجازات شدیدتری نباشد. ماده هشتم این طرح، ارتباط با اشخاص حقیقی یا حقوقی، سفارتخانه ها یا نهادهای غیرایرانی در داخل یا خارج از کشور را بدون اخذ مجوز از وزارت امور خارجه ممنوع اعلام کرده است. افرادی که در خارج از ایران هستند، باید این مجوز را از سفارت یا کنسولگری ایران در کشوری که در آن حضور دارند، دریافت کنند.

سند ۲۴۰

ماده ۱۶ به ممنوعیت همکاری با سرویس های خارجی برای اجرای اسنادی یا مانند سند ۲۴۰ می پردازد؛ اسنادی که مورد پذیرش رسمی جمهوری اسلامی ایران قرار نگرفته اند. طبق اصل ۷۷ قانون اساسی، هرگونه عهدنامه، قرارداد یا توافق نامه بین المللی باید به تصویب مجلس برسد، بنابراین اجرای هر سندی که چنین تأییدی دریافت نکرده باشد، از جمله سند ۲۴۰، غیرقانونی محسوب می شود. افرادی که بدون آگاهی از وابستگی یا تسلط بیگانگان و گروه های انحرافی، بر اثر بی احتیاطی مرتکب جرائم موضوع این قانون شوند، به مجازات درجه پنج محکوم خواهند شد. همچنین، اگر شخصی با علم و آگاهی اقدام به ارتکاب جرائم این قانون کند اما تنها مقدمات جرم تحقق یابد، عمل او همچنان مجرم محسوب شده و مجازات درجه پنج برایش در نظر گرفته می شود. مرجع رسیدگی به جرائم این قانون دادگاه انقلاب است. این دادگاه، علاوه بر مجازات های تعیین شده، می تواند حکم به مصادره تمام اموال و عواید ناشی از جرم و همچنین محرومیت مرتکب از مشاغل مرتبط با جرم صادر کند.

شنبه	سال هشتم
۱۳۰۴۰۷۰۱۲	شماره ۲۲۱۶
۱۱ ربیع الثانی ۱۴۴۷ / ۰۴ اکتبر ۲۰۲۵	

«آرمان ملی» راهکارهای برون رفت از شرایط ارزی فعلی را بررسی می کند

تصمیمات شجاعانه برای اصلاحات ارزی

◀ آلبرت بغزیان در گفت وگو با «آرمان ملی»: راه حل مساله ارز اقتصادی نیست، سیاسی و دیپلماتیک است

این باورند که دولت به عنوان متولی اقتصاد کشور برای این اوضاع پریشان چاره اندیشی کند. هر چند که تا پیش از این نیز شاهد این سویه گیری ها ز سوی برخی مسئولان در تیم اقتصادی دولت بودیم که بحث نرخ ارز و افزایش قیمت آن کاملاً تحت نظر بانک مرکزی است و سایر ارکان از جمله وزارت اقتصاد در آن دخل و تصرفی ندارد. با این معیار نیز اگر بخواهیم جلو برویم و عملکرد محمدرضا فرزین را مورد نقد و بررسی قرار دهیم با این پرسش مهم مواجه خواهیم شد که چرا از دولت گذشته تا کنون که فرزین همچنان در سمت ریاست کل بانک مرکزی تکیه زده مشکل نرخ ارز همچنان بر جای خود باقی مانده و به طور مداوم نیز با افزایش نرخ تاز رو به رو هستیم؟ چنانکه برخی معتقدند که تا اروپایی ها به سمت فعال سازی اسنپ بک قرار است تحریم های بین المللی نیز علیه کشورمان بازگردد که شرایط را به مراتب سخت تر خواهد کرد. حال در چنین شرایطی اقتصاد ایران که کاملاً متاثر از سیاست و شرایط بین المللی است بسیار زود تر به این شرایط واکنش نشان داده است، چنانکه از همان زمانی که تورنیکی اروپایی صحبت از فعال سازی اسنپ بک کردند تا توافق ایران و آژانس در قاهره و نهایتاً حضور کشورها و مذاکرات در حاشیه نشست مجموع عمومی سازمان ملل و نشست شورای امنیت که پیشنهاد چین و روسیه مبنی بر فرصت شش ماهه برای تعلیق اسنپ بک که رای نیابرد به از مدت ۹۰ روز تمدن در حال کاهش و افزایش بود. اما چندی است که صرفاً شاهد افزایش قیمت در بازارهای سرمایه ای به ویژه نرخ ارز و سکه هستیم و گویی اینکه این روند بر شتاب ران نیز سر باز ایستادن نیست، لذا بسیاری بر

◀ اصلاحات ساختاری ناشفافیت ارزی

میان‌ه‌های اسفندماه سال گذشته بود که با وجود گذشت تنها شش ماه از روی کارآمدن دولت پزشکیان و به واسطه افزایش نرخ ارز به کانال ۸۰۰ هزار تومان مجلس، عبدالناصر همتی وزیر تهدید می جدی متوجه کشور شد. چه اینکه مخالفان اصرار داشتند رشد قیمت دلار و تلاش برای کاهش فاصله نرخ ارز آزاد و نیماپی ناشی از سیاست های او بوده است. اما اکنون پس از گذشت قریب

«آرمان ملی» در گفت وگویی اختلاف های جناح های سیاسی را تحلیل می کند

جلوگیری از هزینه تراشی تندروها

مهدی آیتی: دعوای سیاسی انسجام را کم رنگ می کند

خواهد کرد. در این مورد بایکی از تحلیل گران سیاسی گفت وگویی انجام دادیم که در ادامه می خوانید.

◀ نیاز به اتحاد داخلی

مهدی آیتی، تحلیلگر مسائل سیاسی و نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی با تأکیر بر نیاز به آرامش در داخل کشور برای تقابل با دشمنان خارجی، به خبرنگار «آرمان ملی» می گوید: «تجربه جنگ ۱۲ روزه نشان داد که هرگاه تهدیدی جدی متوجه کشور شود، انسجام اجتماعی و ملی به شکلی کم نظیر در جامعه شکل می گیرد. در آن برهه حساس، شکاف میان مردم و حاکمیت به میزان شورا یا اشاره به اینکه دولت باید توانست با عبور از اختلافات داخلی، یکپارچه در برابر تهدیدها و فشارهای خارجی بایستد. این همبستگی ملی که در شرایط بحران ایجاد شد، سرمایه ای ارزشمند است که نباید به وجود اختلاف دیدگاه ها و گرایش های سیاسی، حول محور دفاع از موجودیت و عزت ملی گردهم آمدند و همین اتحاد، مهم ترین پشتوانه برای مقاومت در برابر دشمن بود. این تجربه به روشن ساخت گروه ها و جریان های سیاسی، فارغ از اختلافات معمول و رقابت های داخلی، در لحظات حساس تاریخی و وظیفه ای خطیر بر دوش دارند. جنگ نشان داد اگر شکاف ها و چنددستگی های سیاسی در چنین مقاطع سرنوشت سازی تشدید شود، نه تنها قدرت ملی تضعیف خواهد شد، بلکه بستر برای نفوذ دشمن نیز فراهم می شود. در مقابل، وقتی جریان های مختلف سیاسی با وجود تفاوت های فکری، صدای واحدی از اتحاد و انسجام را بازتاب دهند، جامعه از درون مقاوم تر می شود و اعتماد عمومی نیز تقویت می گردد. بنابراین، ۱۲ روز جنگ صرفاً یک روایتی نظامی نبود، بلکه تجربه ای در عرصه سیاست داخلی به شمار می آید و درسی که نشان می دهد وحدت و انسجام، ضرورتی همیشگی است و گروه های سیاسی باید خود را ملزم به حفظ و تقویت آن بدانند. چنین تعهدی می تواند سرمایه ای پایدار برای عبور از بحران ها و ساخت آینده ای باثبات و مقتدرانه باشد. در این بین معاون حقوقی رئیس جمهور در تذکری کوتاه از برخی گروه ها خواست تا اختلافات را کنار بگذارند چون دشمن از این چالش های داخلی سوء استفاده

آرمان ملی	armanmeli.ir
۳	

سیاست

گزارش

تفاوت اظهارات چهره های سیاسی

درباره واکنش ایران به مکانیسم ماشه

تصمیم تهران

بالاخره پس از کشمکش های فراوان، ساعت ۳ و ۳۰ بامداد ششم مهر ۱۴۰۴، با بیانیه ترونیکیای اروپایی مکانیسم ماشه فعال شد تا سرآغازی باشد برای بازگشت تحریم های سازمان ملل. خبرآنلاین نوشت: این تحریم ها که ۱۰ سال پیش با انعقاد برجام لغو شده بودند، با روی میز قرارگرفتن دوباره تحریم ها، مهر پایانی بر برجام زدند. اکنون نگاه ها به سمت تهران است تا مشخص شود چه واکنشی به فعال شدن اسنپ بک نشان خواهد داد. آیا ایران، همان طور که برخی نمایندگان می گویند، از NPT خارج می شود یا به سمت بستن تنگه هرمز می رود؟ در این میان، مرور اظهارات مقامات بلندپایه کشور و برخی مسئولان و نهادهایی چون مجلس، دولت چهاردهم و... حکایت از آن دارد که تهران هنوز تصمیم قطعی درباره واکنش خود به فعال شدن اسنپ بک نگرفته و همین موضوع منجر به شنیدن چندصدایی در کشور شده است؛ چندصدایی که گویی نشان از عدم یکپارچگی در کشور نسبت به فعال شدن مکانیسم ماشه دارد و هنوز مشخص نیست چه پاسخی باید داد.

◀ ایران عضو NPT می ماند یا خیر؟

این روزها ما و اگرها بر سر خروج ایران از NPT بسیار است. برخی از نمایندگان مجلس و چهره هایی چون حسین شریعتمداری، پس از برقراری آتش بس میان ایران و اسرائیل، بارها بر خروج ایران از NPT و بسته شدن تنگه هرمز تأکید داشته و حتی طرح های متعددی را به همین منظور در مجلس مطرح کردند، اما خروج از NPT در جلسه غیرعلنی مجلس مطرح شد و به نتیجه ای نرسید. از سوی دیگر، اظهارنظر اخیر مسئولان مهم رده بالای کشور حکایت از آن دارد که قصد خروج از NPT میان این لایه از مقامات طرفدار ندارد. اگرچه عدم تصویب طرح خروج از NPT در جلسه غیرعلنی مجلس می تواند نشان از این موضوع باشد، اما مطرح بودنش در مجلس هم همچنان نتیجه رادو به شک می گذارد. مسعود پزشکیان، رئیس جمهور، اخیراً در گفت وگویی با شبکه آمریکایی فاکس نیز تأکید کرد: «جمهوری اسلامی ایران متعهد به حفظ پیمان منع گسترش سلاح های هسته ای بوده و آماده اجرای کامل تمامی تعهدات خود در چارچوب توافق های بین المللی مرتبط با این موضوع است.». همچنین، اگرچه وزارت امور خارجه بارها تأکید کرده که اگر مجلس در این زمینه تصمیم بگیرد، ملزم به اجرای قانون است. عباس عراقچی، وزیر امور خارجه، نیز در گفت وگویی تلویزیونی ۲۰ شهریورماه بیان کرد: «همکاری ما با آژانس ادامه دار بوده، چراکه منافع برای ما دارد و همچنین به عنوان عضو NPT باید به الزامات بین المللی پایبند باشیم.» این اظهارات عراقچی و پزشکیان در حالی مطرح می شود که پیش تر علی لاریجانی، قبل از دریافت حکم دبیری شورای عالی امنیت ملی، در تحلیلی درباره جنگ ۱۲ روزه و فشارهای جهانی برای رعایت معاهده NPT گفته بود: چرا دیگر باید از این به بعد NPT را رعایت کنیم؟

◀ بازرسان آژانس در تهران

از سوی دیگر، یکی دیگر از مواردی که اظهارات متفاوتی درباره آن در سبک مسئولان کشور شنیده می شود، بحث حضور بازرسان آژانس در کشور است. مجلس دوازدهم چند روز پس از پایان جنگ، قانون الزام دولت به تعلیق همکاری با سازمان (آژانس) بین المللی انرژی اتمی را به صورت مشروط به تصویب رساند، اما برخی از تصمیم گیری ها را منوط به گزارش سازمان انرژی اتمی، حال، تصویب شورای عالی امنیت ملی دانست. با این حال، حضور دوباره گروهی از بازرسان آژانس در کشور با واکنش تند نمایندگان مجلس روبه رو شد. نمایندگانی که طیف سیاسی آنان به سعید جلیلی نزدیک بودند، ضمن حجهه به عباس عراقچی و مسعود پزشکیان، مدعی شدند که شورای عالی امنیت ملی قانون مجلس را دور زده است. امضای توافق میان ایران و آژانس، مشهور به توافق قاهره، هم اگرچه به صورت مشروط نوشته شده بود، اما بار دیگر اجماع حضور دوباره به بازرسان آژانس در کشور را داد. وزیر امور خارجه نیز پس از رأی گیری شورای امنیت سازمان ملل درباره پیش نویس قطعنامه مشترک چین و روسیه برای تمدید مفا قطعنامه ۲۲۳۱، تأکید کرد که «بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی هم اکنون در ایران حضور دارند و مطابق توافق اخیر میان تهران و آژانس، در حال بازرسی از تأسیسات هسته ای کشور هستند.» رئیس جمهور هم بعد از بازگشت از سفر نیویورک گفت: «در مذاکره با اروپایی ها قبول کردیم که بازرسان آژانس بیایند. گفتم آماده ایم در مورد اوزانیوم های غنی شده شفاف سازی کنیم، اما بار هم بهانه جدید آوردند.» اما این اظهارات در حالی مطرح شده که انتظار می رود بعد از فعال شدن مکانیسم ماشه، توافق قاهره لغو شده و ایران تصمیم جدیدی را درباره نوع تعاملات خود با آژانس و کشورها اتخاذ می بگیرد. چنانچه لاریجانی هم به عنوان دبیر شورای عالی امنیت ملی هشدار داده بود که «در صورت بازگشت تحریم های سازمان ملل، ایران همکاری با آژانس بین المللی انرژی اتمی را متوقف خواهد کرد.»

◀ تصمیم ایران

حال، با فعال شدن مکانیسم ماشه، ایران بار دیگر در مسیر پیچیده ای از مواجهه با فشارهای بین المللی قرار گرفته است؛ مسیری که نه فقط تصمیم های هسته ای، بلکه فضای سیاسی و دیپلماتیک و حتی اقتصادی کشور را نیز تحت تأثیر خود قرار می دهد. در حالی که برخی مسئولان و نمایندگان از احتمال خروج ایران از NPT با توقف همکاری با آژانس سخن می گویند، گروهی دیگر همچنان بر ادامه تعامل با نهادهای بین المللی تأکید دارند. این تناقض در میان گفتا مسئولان نشان می دهند که کشور هنوز برای گرفتن تصمیم خود دچار اضطراب است و صدای واحدی از سوی مقامات شنیده نمی شود. آنچه امروز و در ساعات آینده اهمیت دارد، چگونگی تصمیم گیری نهایی از سوی مسئولان عالی رتبه در تهران است؛ تصمیمی که می تواند مسیر پرورنده هسته ای ایران را دستخوش تغییری جدی کند.